

Julianistisches Litznundn^K in Amrosfeld.
Griesler

IV. Konferenz

des Julianistisches Rindlingen.

Rindlingen, den 2. Okt. 1860.

Thema. Grammatikische Darstellung der Abweichungen
des schwäbischen Dialekts von dem hochdeutschen Schriftsprache
in den Lauten und den Flexionen.

Bearbeitung. des schwäbischen Dialekts von Amrosfeld.

I. Laute.

A. Runz a in substantiven u. Verben

blibt a: sah, pah, bah, haz, salz, malz, smalz, kasso,
wassor, gasso, fass, raz (Ratt) akor, pfarr (Pfannen)
narr, rapp (Rapp), magd, jagd, stark, jakob,
jako, karg, warm, alt, takt, kasso, bassogassu,
fasso fassu, sattl Rittel, stark, halt, akto Altu,
dubak Rabak;

wind a: häts kintu, mätö Mantu, gätö gutu, gätör,
mätör Mantu, mädör Mundu, hämör hantü,
bäl Lull, ärm Arm und arm, mäht Mast, äht oft
(gubnu), swär Schwanz, hämör hämü, äs Assu, wäl
Well, pähtö gassu, släht Schlust, färs Fannu,
wäsö wassu, dräht Trast, wäht Mast, näht Nest, bät Lust,
gräns Gannu;

Kunz a mind ä: dänn Jann, wänno Mann, flämmo flamm,
 kännto kann, stämmo Mann und Mann,
 pfänno Mann, dänn Kunz, ämpl Angal, mäntt,
 wänd, tänd, kändl kändl, wändl Wändl;
 mind ä: mä Mann und Mann, sämot Wunt, näno Gm-
 Gm, fänno fänn, hä Kan;
 mind ä: hät fat;
 mind ä: häno hatnu, snäno Gm, ~~däpo~~ ^(unbnu dappo) ~~fatnu~~, ~~hät~~
~~fat~~,
 mind ä: ädor ~~Wunt~~ ^{Wunt} ~~lät~~ ~~lät~~, nä ~~Wunt~~, ~~hät~~ ~~hät~~ ^{blätors Gm};
 mind e: wez Woz, epfl Angal, handhebot handhabn, ghett
 ghabt, snello kullnu, kemmot kamin, ^{Ernt} brentowin;
 mind e: hêt fant, slêt pflegt, ~~Wunt~~ ~~Wunt~~;
 mind ä: märkt Mann, wäso wäso, ätz allat, äso Woz,
 fläso fläso, ~~Wunt~~ äht ~~Wunt~~ s, ärm Ann;
 mind ö: jömor Jann, künnu, jömor jann;
 mind ö: löo Woz.

Kunz a in nicht forbatentnu Wilba

blüht a: salät Woz, stäodak Woz, standhaft,
 liobhaft;
 mind o: mönst Mann, stusht Woz, tömas Jann,
 lukos Woz, kanzo kanzo, marps Marps (200 Mann)
 ungar Woz;
 mind ä: wainähts Woz, ^{stusht =} näht ~~Woz~~ ~~Woz~~,
 jortag Jortag;
 mind u: dubak Woz;

2.
wind o: Kolēndor Kalēndur.

~~fältt~~

Lung a (â) iu fœlbatentur Silbu

blibt â: tåg, wågo Wagon, råd, gråd, ~~ugt~~ någl, såbl, sålb,
fålb, grås, åt Ant, gråd Guad iud gaurda, sado, bråv,
båd, sogår, åmåls Annisn, glås, wås, rås, rås, wår Warrn;

wind â: lām laju, mām may, dām dunn, spå Tysu, bålafu,
māns mæsun, fāns fæsun, nāns Gnu-Gnosmitten,
enfām infam, ~~wānt, hānt~~, sād, lād, bānk, dānk, bād.

wind â: slåf Vysf, stråf, jår, bår Låsn, åtom Ossun, ådom,
Ådun, bråto Låntun, wår wæsun, nåt Næst, pfål
Hæst, sáf Vysf, mās Mæst, ^(Mæst) plåg Flæg, dråt Dræst,
strås Tråsn, salåt Salat, språk Tysn, altår
Altun, ~~toiwåd Låmward~~, nådl Nædel, nåhbor,
Næghbor, bråk Lånj, åbot Åbud, måls malun,
målør Malun, mål Mæst, Mæl, mæl; dā hør dæsun,
dā dæ, jā ja, bårfuss bærfsß, ~~ratt råt~~ wæsun,
wælfås Wælfæsß, ådør Ådun;

wind æ: sæt sægt, gsæt gæst, traet tægt;

wind ē: ēns Ant;

wind ås: # bårro Låsn, Tæghbæsun;

wind â: māsør Mæsun, håntør handffis, bås Låsn, wågør
Wægnør, håfnør hæsun, blåse Blæst;

wind a: rapp dunn Råbn, wåttør Wættun;

wind o: mottør Mættun;

aa mind â: âs Arb, mäs Wart, här Jahr, sät Vrat, wäg Wrag,

Star Harw;

a mind û: râm Rahn;

a mind ô: sôms Tamm, Krôm Kamm, Klôrs Klam;

a mind ö: drö guffan, kaplöö Kuglan;

Luuga (â) in niist fußbatontun Tilba

blibt â: sâl Vâl, labsâl, sihsâl, drangsâl, mittäg, f

mind â tsiwäd Linnwand;

mind l: sôntek Vontag, feitek Feintag, mâtek Montag,

zrêstek Dinustag, donstek Donnustag, froitek Frei-

tag, samstek Sonntag, braösemö Luopannan;

~~mind~~ füllt rüt: wädł Maruffal, hädeghroizl hailigkruuzffal
Jind Zuni Oufbauannu.

C. King l in fußbatontun Tilba

blibt l: weks Waktun ind waktun, mexer Wazgan, heks

haktun, kessl Kuffal, brännessl dia Ruffal, erb fub, nez Nag

deke din datun, deks datun, best duu bastun, lezt duu luzun,

strecko stantun, fest fust, henn hunn;

King ë blibt ë: fëst fust, dëllor Follun, bërg Lunn, hërr hunn;

gërbo gjanbau (giffel), wërbo wunbau, èsò fufbau, wëllo
Wullau, kërzer kuzau, këllor kullun;

king lwind è: kër kuzau, mër Manz, gët Gant, fëtig fantig,
mës mor Musbau;

king è wind è: ~~kër~~ rëtig Ruttig, hëtigò guttigun (Ordnung)
rëpò Ruffau;

e wind è: bëngl Luingal, dënglò duingal, klëmò Kluttun,
ënkl fufal, hën kër gantau, dën kò dautau,
lën kò luttau, hëmmod hunn;

è wind èò: nësst Nust, spëst Gant, gëold Guld, wëstt Wult,
brëmmò Lunnau, bër k fuf, bërto batnu, gscò
gufbau, gscò guffbau, swëst Wunnt, kër kuz,
smër kuzunz, kër kinnu, wëst Wunnt, stëno
Wunnt, stöl fufst, gëon gannu, rëstet nuff, stëstet,
kërno kunnau, èst fuff, hër fuff, bësstet duff;

è wind i: britt Lutt, i gib iuf gaba, i sprich iuf spruch, brich
iuf bruch, sturb iuf sturb, bitziers guffbau,
imarföld funnfald (Ordnung);

è wind à: gät guff, stät stuff;

è wind ä: älf alf;

è wind ja: jassor nuff.

king lwind fufbau d'wun

fällt un: krip krippen, stäfl fuff, èindl fuffal, nudl fuffal,
gabf Guffal, sichl fuffal, nàs Nuff, kirch kuff,
spëndl fuffal, lad luff, stift fuffal, spügl
fuffal, gstell Guffal, mësso Muff, gsiht Guffst,
brur duffau, mor duffau, glöngò guffun,
mëtrò duffò uninnungun, borzlä fuffallau, lerb duffau;
wind è: dëstoro duffau, pfengsto fuffstau, brichto bruffau;

Künz l. Vint Jünz: kërle künz, kòhet kòst, silbare silbann,
vikàre Wikar, Karle Karl;

Ein Jofbatontun Vilba

blibt ê: êbig unig, kërwis künz, kërso künz,
mër Mann, lërso künz, lëdig lüdig, varmëro un-
nünz, vorëro ununünz, bër Lunna, kër hünz, rë Kas;

ê blibt ê: ~~êbr fann~~, êt futr, êrost fandr, lër lunn,
s wër künz, s êr künz;

ê wind ae: faêstr künz, aëpëro fudbann, keoff hünz,
glæet gånz;

ê wind ë: trëtto künz, knëtto künz, bëtto künz;

ê wind ð: nëmms unünz, këmms künz;

ê wind al: aer künz, wac unünz, s kærso nünz, sae künz,
klæ künz, sael künz, s nae künz, laerbun künz,
s lais künz, zaie künz, mae unünz;

ê wind ~~aa~~ eo: pflëgër, nëobl künz, kër fann, s tög künz,
s mër künz, mër künz, dër künz, dünz;
wësbër künz, dërgo künz, fërgo künz, rërgo
künz, sët künz, wëst künz, s tög künz, gës künz,
këoff hünz, s êr künz;

ê wind â: gät künz, s tât künz;

ê wind oö: gäo künz, s tög künz;

ê wind oo: loö künz.

3. Wurz i in selbstlauten Gewissen Silben

blibt i: kist kista, mist, birch, zirkel, kirch, bist,
nicht, billo, fillou, quitten quithung, rip Rizza, blik,
strik, tritt, will, zittor, hiz, biss, ist, dis, geliff,
yasshiffau, brill, wiz, bliz, dik, fliko, gittor, flittor,
bittor Litta, ritt, still, zipfl, gipfl, kittl, siz;

wind e: fenh, ene slenkl flingal, fendo finduu, sprango
springau, hetolo himbanna, manut Minuta, gwē
Gwinu, wend Wind, se sin, blend blind, bendo
binduu, sengo singuu, fendo finduu, bensso Linfa,
kond kind, trenko trintuu, lendo Linda, lend kind,
send find, rend Wind, rendo Rinda, klengo dinklingu
und flinguu, brengo bringuu, stengo stlingu, musen musit;

wind e: grezo rignu, aprullo Azwill;

wind i: wit Wist, mit hist, gwicht Gwist, heri erwirn
Zwinu, gsicht Gwist, gricht Gwist, zwilten Zwillung,
brichto banistuu, dichts duffau (was duffau);

wind io: Kriose Rinsfau, lisch duff, bisso Binuu;

wind e: se sin, gwē Gwinu, ze zin, ke kin;

wind re: frester fustuu, lresso Linfa, zres zin, gspest
Gspist (das Gspinnu);

wind u: wutt wunda, wuttret wunduff.

wind si: lrit linst, goit gibt;

Kunig i in niest jofsbatubun w vilba

wind e: wite, ^{Witew} xiolore Wifilauin, erlenore Wjuaunin
Koësore Kaifunin, Karlens Kanolin;

wind a: regament Regimunt;

wind e: stœftsgo Wist;

fällt aus: hön hœnig, wên wœnig, noët hœftin,
famille Famulin, Karnalœwoyl Karnarin Woyl,
fufzgo fünfzig, tênê Linin, mênstrant Wini
Strant, semior Wunilow;

Lang i in jofsbatubun w vilba

bleibt e: strigl Wringul, bêgl Lingul, bîbl Libal,
rêgl Wingul, stêfl Winfel, emid Wjwind,
sîg Wing, wê Winf, lêgo Wingul;

wind is: lied Lind, liobe Linba, tiar Winn, bier
Linn, wisgo Wingn, misor Windun,
tisf Winf, his Winn, Klawisr Klawinn,
Kriog Wing, diob Wimb, wis Winn, sirdo
Winnu, liodorle Winnunlij, riod Winn, dis,
wisr, wior, nis, xiar Winn, xiar Winn;

wind es: dœns Winnun, nœsmo Winnun, wôn Winn,
nœsmat Winnun, œppor Winnun;

wind: xi: luxxi Lugin, paradis Winnun, amxi
Winn;

wind u: hui kün, flui flin, sui jin, kui hian, auf iu
Augnublik, zui zin, suit findat, fruit finuff,
stui vatter Hinfratun, buit biatut;

wind e: dës Ding, mēns Minn, Kristēns Quistin,
ernēstēns frustinn, justēns Justinn;

wind o: kēm mot kamin; ju

wind e: jōne Juni, jule Juli;

wind i: smitto Djuindn, gillo pfintun, dillo Dinln;

wind o: soppo ~~zoppo~~ pfintun.

Sung i in niest soestvortun vilba

füllt ant: mess Messing.

O. King o in soestvortun vilba

blibt o: bok, rok, stok, gott, holz, loh, doh, fött font,
rott Kolln, grotto gupfolln, zopf, kopf, ross, stolz,
hoffo soffen, grosso gnoffn, goll, rollo Kolln,
stollo Dselln, gloss, obst, hoffo, broho, gloff volk;

wind o: sönn Toim, sönnos Joimn, sömmar, gnömmō
gnuwinu, gwönnō gnüwinu, glōmo (= galbthun);

wind o: vōl voll, gōhto gupfolln, gōhto gupfolln, söns
Sondan;

wind ar: bārst bonstun;

wind ä: särg rög, bärgs börgu, härb kurb, märgo
Mörgu;

wind äs: därdönn, zäsn zönn, mäsn mörgu, wäst
Mont, äst Ont, käsn lönn, väsn wönn, föst
förf, däsr döfönn, häsn hönn;

wind u: sust föst, drukt förtu, durno dönnu,
wulle möllnu (kläd);

wind e: welle möllnu, wettot ^{wolltu!} förtu förtu,

wind ê: mêtig Mœttig,

Ring O in niest fœrbœttu w. Vilbu

blibt ô: gillstoh güllstoh, söpfstoh öföf (Söldurmann);

wind äs: ~~wat~~ weissdäsn Mispönn;

wind is: öskisn förtu;

wind o: miktö Miltöf, abedêk öföf, heorgott
hœngott;

wind u: kurnous hönnu;

fällt wüb: Karlêno Karolinu, bättle Lanfölmönn,
wêfö Gæwöfö, sêffö föfö, Karpsö föfö,
Karlê Karolinu, tedoro Gæwöfö, gemêtrö Gæwöfö;

Laug O in fœrbœttu w. Vilbu

blibt ô: mör wöfö, öfo öfö, bœrrer löfönn, höf, lö löf,

~~mô~~ ~~Mofu~~, ~~fôlo~~ ~~fôflau~~, ~~stôl~~, ~~sô~~ ~~fôfu~~, ~~bôdo~~, ~~tôno~~ ~~fôflau~~,
kôfel ~~fôfl~~, ~~verlôgo~~ ~~nulôganu~~, ~~bôgo~~ ~~Lognu~~ ~~in~~ ~~gabôganu~~,
Lôgo ~~gabôganu~~, ~~gê~~ ~~tôlo~~ ~~gast~~ ~~fôflau~~, ~~lôb~~, ~~sôlo~~ ~~fôfla~~, ~~krô~~
~~kuonu~~, ~~bôgo~~ ~~bôganu~~, ~~môs~~ ~~Mouô~~, ~~dôr~~ ~~flu~~;

wind o: bott ~~Lotu~~, ~~f~~ ~~hollo~~ ~~fôflau~~, ~~domm~~ ~~Kirke~~ ~~dom~~ ~~kingu~~;

wind ô: ~~mô~~ ~~Mofu~~, ~~sô~~ ~~fôfu~~, ~~tôno~~ ~~fôflau~~, ~~krô~~ ~~kuonu~~, ~~trô~~ ~~flu~~, ~~vô~~ ~~flu~~;

wind rô: brô fôfu, grô fôfu, brôno fôflau, frô fôfla;

wind ê: kêl in kôfla in in kôfl;

wind ao: ~~etrao~~ ~~Krof~~, ~~flao~~ ~~fôfl~~, ~~aor~~ ~~flu~~, ~~maô~~ ~~Mouô~~,

~~daod~~ ~~flu~~, ~~hao~~ ~~fôfl~~, ~~raor~~ ~~Kôfl~~, ~~rauso~~ ~~Kôfl~~,

~~naot~~ ~~Kôfl~~, raor flu, ~~gott~~ ~~laos~~ ~~gott~~ ~~lôb~~, ~~baôno~~

~~fôflau~~, ~~grao~~ ~~grôfl~~, ~~drao~~ ~~stl~~ ~~drôfl~~, ~~frao~~

~~flu~~, ~~klaost~~ ~~tr~~ ~~klo~~ ~~flau~~, ~~verlaoro~~ ~~nulôganu~~,

~~hao~~ ~~fast~~ ~~hoffant~~, ~~stao~~ ~~Kôfl~~, ~~raot~~ ~~rofl~~, ~~raô~~ ~~stl~~

wind eo: ~~dô~~ ~~rofl~~ ~~in~~ ~~flu~~,

wind û: ~~dû~~ ~~rofl~~, ~~dûl~~ ~~fôfla~~, hûno hounu (Ortl-
uonu),

Lang O in nist fôfl bô uonu vil ba

blibt ô: ~~bô~~ ~~uro~~ ~~hôf~~ ~~Lô~~ ~~uonu~~ ~~fôfl~~, ~~ripp~~ ~~mal~~ ~~klôf~~;

wind ô: ~~sou~~ ~~bôno~~ ~~fôflau~~, ~~sant~~ ~~klô~~ ~~fl~~ ~~Nikolô~~ ~~ant~~,

~~verôno~~ ~~Karou~~ ~~ita~~,

wind o: ~~do~~ ~~ktor~~, ~~pre~~ ~~cept~~ ~~ar~~, ~~mikt~~ ~~to~~ ~~Mitt~~ ~~rofl~~, ~~mâ~~ ~~ng~~ ~~lat~~
~~Mang~~ ~~lat~~ (~~beta~~ ~~ciela~~), ~~marm~~ ~~al~~ ~~stoe~~ ~~Mann~~ ~~rofl~~ ~~in~~,

wind uo: ~~all~~ ~~muo~~ ~~ro~~ ~~flu~~.

U, künz u in Selbstlauten Bilden

bleibt u: luft, duft, bux, fax, kuttu, pult, ~~rup~~ russ
Inn Ruff, Kuss, nuss, fluss, ~~zuss~~, Sturm, druck,
Emuk, Suz, puz, Supps, lust, Kupl Kuggel,
murro ~~u~~ ~~u~~ ~~u~~ ~~u~~, rater ~~u~~ ~~u~~ ~~u~~ ~~u~~;

wind ũ: wüst Wurst, wüzl Würzel, düst Durst, büst
Dürst, züht Zucht, süht Sucht, früht, küz
Kurz, müsēn Müst;

wind o: boer Buß, forht Fußt;

wind ö: hönd Hund, mönd Mund, stönd Munden, önd
und, rōnd ruud, stōmm stūm, krōmm krum,
grōnd Grund, wōnder Wunder, plōndr flūndr
bönd Luud, löy Luyn, sprōy Juyn, pfōnd Pfund
kōntsafft Kunttsafft;

wind ö: söglük Anglüt, söguld Anglüt, bröst Brust,
bröst Brust;

wind uo: muu mustar Muttaw, Justar Suttaw;

Künz u in uist Selbstlauten Bilden

wind ē: klädēn Klaidung, wōnēn Wosung, ^{regirēn} fristēn
Frusting, erfendēn Erfundung, waldēn Waldung,
Frusting, garlēn Garlung, fendlēn Fendlung,
quittēn Quittung, labēn Labung, markēn Markung,
stallēn Stallung, hoffnēn Hoffung, ladēn Ladung,
messēn Messung; ~~sem~~ narēn Narung, Klädēn Klaidung

fällt uō: akhrät akhrat, zlezt zulezt, aktwar Altwar.

wind a: Zaest Zinst;

wind o: aktwar Altwar.

Lang u in Jesubotanten u Viltu

bleibt ũ: bündl Jüdel, hündlo Jüdelu-nilnu, krüsto Knüßu,
nündlo Nüdelu, südelo Jüdelu, tlegöt Zugnu, züg
züg, ün Züw, & tübo Nübu, büng Lüng, jüd Jüdu,
glasür Glasür;

~~mind ũ: pfönd Pfund~~

mind ũ: brüder ~~Lüden~~ ^(bündo gebündu) ~~im Singulär~~, ^{hündlo Knüßu} ~~Knüßu~~ ^{gebündu}

mind ũ: jöne Jüu, ũslög ũpflitt ũpfönd ũpfündu, ũwönd;

mind ũ: nä nuw;

mind uo: pfluog pfug, must Müß, gnusg gnüg, blust
blüt, kruog Krüg, kust hüt, gust Güt und gut,
mduch Müß, buch ~~Lüß~~ ~~drö~~ ~~Lüß~~ ~~und~~ ~~drö~~ ~~Lüß~~,
fuss Fuß, rurs ~~drö~~ ~~Müß~~, & uo ~~ũ~~ ~~Müß~~, furog Fug;
klug Klug, bsuch ~~drö~~ ~~Müß~~, sucho ~~ũ~~ ~~Müß~~, wust Müß,
hurs to ~~ũ~~ ~~Müß~~, & uol ~~ũ~~ ~~Müß~~, muolto Mültu, rus
Rüß, fluchto fluchto fluchu, gruabo (rüt müßu);

mind so: söglik ũnglik, söguld ũpflild, söreht ũ-
wust, eötugst ũ ũngand;

mind oo: blöam ũ ũ, döo ũ, hörn ũ;

mind io: rixfo ũ, ũ ũ, brüder ũ
(im Singular).

Ä, künz ä in freiburgischen Dialekt

bleibt ä: wäll Wälln, därm Därmn, sättl Wättel, & täll Wälln,
bäh Bäh, äker, nährle Nährn, mähtek,
& fläkises hēmäl, ^{nü fläkises hēmäl} hässle Jäpflis, & wäzör, käm
käm, fält, wähss mit Wäzör-Bastnissn,
~~swäzör~~, lästeh, näkt;

bleibt e: lerm, werme, dehor, ergorniss, ferboferen
sek Wäl, hēmäl hēmäl, mentl Wäntel, negl
Nügel, lernar därmn, fellig fällig, feltör
fälln, kreftigor kreffizn, ettör, epfl dillig
^{sterke Härk,} bänk, tenz, ränk Ränk, henke Jängn, fello fälln;

windä: gäts Gäntn, gätör Gäntn, wähter Wähtn

wind ä: hamers Järmn, häpöt Jäpöt;

wind aō: aōst Jäzō = wähtn;

wind e: wäst wäst, & wäzör Jwäzō, hētör Jhētō
~~me~~ mēz Wäzō;

wind e: & wänz Jwänz, bänk Bänk, tenz Tenz,
ränk Ränk, gränz Jgränz, fränz - Jfränz
zöter, händle händlin, & tändr Wändn;

wind ä: spät spät, lät lät,

künz ä in nicht freiburgischen Dialekten

~~bleibt~~ bleibt ä: steläst Wäntel, guotfärbig, reglmässig
übrmässig;

Lrny ä in betouten Tilla

blibt ä: pfäl, mägs, dâtr, bâr, nârnüßn, râtte
nâßliß, jârleng, hârlehârlnin, sâdle jfârliß,
hâreng, rädle, mädle, hâßs hÿßn, grâbo jnâbn,
sâßr, grâs knÿßn, verständigor, spâtor;

blibt ê: glêßor glÿßn, grêßor gnÿßn, nêdor, sêbl, wêlo
mÿßln, bêdrlêdln, bêgslÿgn, nênd hÿndn,
wênd Mÿndn, kêlbr kÿlbn, pfêndor jfÿndn,
kêndr lÿndn, glêmt jnÿßn, mêlzo mÿßn;

wind ä: wâtter wâtter wÿttn;

wind ô: krômnr knÿmnr;

wind ê: swêmm jfÿmÿm, swêmm jfÿmÿm,
bêndl dÿndl, gÿng jÿngn;

wind ê: spê jÿßn, gÿns jÿßn, mÿne Mÿßn,
kÿngor kÿngn, gÿns jÿßn;

wind äo: sârgo jÿgn und jÿgn, wârr wârr, wârrê
wârrê, wârrê wÿßt und wÿßn, wârgo
wârgn und wârgn, gârrs jÿßn;

wind ä: blâst blâst, slâßt jfÿßt, grâtt jnÿß,
spât jÿt;

Ö, Knyg Ö läubnt in batontun vilba

win e: hell hölln; bellor lölln, fres süßn, ~~zopf~~ zopf
zögn, knepf knögn, knepf knügn, bek lötn,
welf wölfn, lehor löfn, stek wötn, velhor
wölln;

win ä: ~~knygn~~ kärpr kögn, kärble kärbefn;
win äs: wäster wörtun, häsnor hönnun, dän ind
dänor dörnun, käsnig könnig;

win o: stopst wöpsal;

win i: snirkel wüwrtal, kilzo föhnun;

Knyg Ö läubnt in niht fof batontun vilba

win o: grott knötn, ocharte fuffönnun;

win ä: dänfor döfnun;

Lang Ö läubnt in fof batontun vilba

win o: krott knötn;

win ê: hêlo höfn, suohêlo rufhöfn, wêgl wögn, êfo
wun, grêbor gnöbn, êl ôl;

win ê: sêle wöfnun, tê löfn, kênig, êt wöfn, êmd ôfn

win â: mâro wöfn (daucus carota, alb. wüwrt),

win ae: naete wöfn, graese gnöfn, ~~naet~~ naeste wöfnun
naes wöfn = dunn, blaed blöd, naeteg wöfnig,
naers fönnun, naeê höfn, baes böfn, laeso löfnun
vertlaeso wöfnun, bælo löfnun;

Lang Ö in niht fof batontun vilba

läubnt ae: häsn & naetar hönnun;

win o: kölor köfnun;

win ²⁰ ~~11~~: fra frōno frōnuw = frōnuw.
win

U. Künz ũ in foßbawend Silbē

wind i: fliss flüßn, bing bünge, kitta küttē, dirr
dünn, miller müllan, ~~gissl güßal~~, ~~gissl güßal~~,
gittlo güttelē, ~~dirr dünn~~, giss güßn, küss küßn,
niss küßn, ~~giss güßn~~, kirs zünne, girtl gürtel,
wittobērg Müttamburg;

wind ũ: bißto büßn, wist müßn, dißto düßn, fißt
füß, bißtle büßlein, ~~stiz stünzan~~ (stüb-
zähl), kitzor künzan;

wind e: sprēn zünne, grēnd gründe, sēnd tünde,
~~tēndt tündelē~~, mēntle mündliß, pēnttle
zünftliß, gēndr gfündn, ~~tēnd güllēnd~~,
~~tēndt tündel~~, bēntt tündel (Fak), mēnz Münze;

wind u: stuh nüt, muh müte, burger bünge, butts,
lütta, krukko knütē, rukko rütēn ind rütēn,
kuche künge, bruk bütēn, bußl büßal, drukko
drütēn, buko bütēn, lukst lütēn, rukröt
kügnet, glust gfüßn, i wutt uf wünda, da
wuttst d' wündaß;

wind ä: sūz sünge, verdüsto wüdüßn;
~~enbr~~

wind e: brellō brülln, begleiss büngebüßn, beglo bünge,
enbrennstig inbrünstig;

wind ri: gēprie frōnuw = nuyfündn;

wind rē: wēss rēssan, Kēstle Kūssli;

wind o: hondle Gūndlin, rotte Rütteln;

Lang ũ in Selbstlauten Silben

wind î: dir Jura, grēble Gūndlin, zīgl Zūgel, Kēbl Kūbel,
İbl İbel, İbr İbran;

wind io: wisst wüsst, wisste Wüsst, zistor die Zifulan,
gistet gütig, wistek wüffand, griso Gūng,
bischor dūssan, hist hūtt, wisto wüffan,
miod müda, liogo lūgan, gmos Gmüß, bisso
büßan, riote Rütteln, wisto wüffan, grisble
Gūndlin, risb Rūbn;

wind u: harts hūndan;

wind ũ: tūge Lūga, mürb mümben, stürb in stūben
(conditionalis);

wind uo: brusts brūtan, blusst Blūßan, ^{du}zistor Zifulan;

wind: ēr: grēo grūm, (sūß mit einem Guffißta benudigt
sein), hēste hūssan;

wind ô: grōno grūnan (sūß grūssan);

wind ê: Kēme Kūmel (Nigella);

Ei. Ei in Selbstlauten Silben

wind ei: reime Reim, noid Reid, reih, vergleihe,
beil, preis, kinderei, besterei, sáferrei, hochzeit,
faile, grigo, meile Meile, psail, reih, beih, reif reif;

mind se: loem dnu, woē Mnin, sēno pfninn, lās
knif (ringpilsau) mē uniu, dōē dnu, sōē pnu,
sānsi nunnin, frē pnu, klōē pnu, sēnōn
pfninn, sōēle pnisig.

mind ae: haeter fitan, maerhof Mainhof;

mind ae: laed dnu, nāe uniu, wāch uniu, sād dnu, rāef
knif, ^(nāe sōē) hāe knu, māes Mnif, hāed dnu pnu,
nāes knif, laetr dnu, ae fi uniu ni! flāe
knif, hāel knil, hāels knilun, sādōē knif, klāed,
knid, krāes knit, grāes knit, wāess is uniu,
tād knil, aēfalt finfalt, hāes knif, sādōē
pfnidnu, māester Mnifnu, aemōr finnu,
āch knif, gāest knif, wāed Mnid, f hāeleg
knif, s wāes pfnif, s ē hāet pfnif, āigō
nigun, aeter fitan, nāeō knif, māenōē Mnif
uniu, nāenōē nūnigun, āenōē nūnigun (nāe
nūnigun), aēfalteh nūnfaltig, sādōē pnisig,
klāedōē knidnu, hāesōē knifnu, gāes knit,
sādōē pfnidnu,
~~laeter dnu~~, aēdōē nūnding (knif), gmāēgnunin;

mind ui: spui pfnif;

mind i: wīd dnu Mnid (Gumbubrud);

mind e: e hoes finuffn;

ei in nist foybatoutan vilba

mind e: sutt bisblē dūblin, bishtlē dūflin, apt
fraetlē knūblin, māgdlē wūyblin, kendlē
kindlin, dishlē kniflin, bāhtlē dūflin;

wind o: gultas wulfhriþ, arbot arbrith, krankhot krunk.
frit, alts altfain (altfain), wärot wofufail;

füllt uns: urtl stufail, wärtl wufail,

Eu.

eu in fribatontum tilba

wind ~~ei~~ si: sei kün, doior fūn, loit lūn,
he hreit ~~h~~ fūn, sitor fūn, ~~tra~~ lūn, ~~boig~~ bān (holz), oil fūn, boilo lūn, hoilo fūn;

wind ae: hae fūn, fraed fūn;

wind: uē: suior fūn, fuior fūn, fuorig fūn,
huior fūn, uī nūn, uū nūn, uior nūn,
trūile fūn, sprūier fūn;

wind sē: ~~frōed fūn, hret fūn, zigsēnor fūn;~~

wind oē: ~~frōed fūn = unuand;~~

wind ei: dnei fūn, & neitō fūn;

wind ui: sprūier fūn;

Au.

au in fribatontum tilba

wind ao: laog, laob, haof, laof, aog, pfao, paolo,
naob, haom, ao nūn, glaob, aogapfl āngapfl;

wind su: hout^{hant} goul, msul, drub fūn, houl,
drub fūn, & troul, broul, hous;

11.
muis, lous, grout ~~grout~~, frul, ~~nu rouf~~, brout ~~brout~~,
~~trout~~;

mind â: klâs klâm, grâ gnou, lâ lû, blâ blû,
niklâs niklâub;

mind ô: dô mofênne dîmmufingun, pflôm mofpflûmmun;

mind o: gloffe gulrîfau;

mind oe: ÿwoem ÿwîm; ÿwoem ÿwîm;

mind ô: bôm bâm, sôm sâm, drôm drâm;

mind so: kôm kâm, broë brâm, rôm râm,
foët foët;

mind u: duss duffen, kuss kuffen, usserhalb
kuffenhalb; salgo wulgan (wulgan);

mind ae: daefo duffen.

Zu nicht selbstverstandlich

mind ao: wittfrao wittfrau, ÿnittlaob ÿnittlaub;

mind ou: ÿulhaus ÿulhaus; kirchhaus kirchhaus;

mind u: uf uf, druff druff;

mind r: knöblo knöblau, tue bush busen, dînn
dînn (zwei Antennenn), dôno dôno, salgo
wulgan.

Hu. au in foybruktan vilba

mind si: stris Krüßer (blümen), saibmüle Krüßer
müßer, moiler Mäuler, Krüter Krüßer,
Kriser Hüßer, Krut Hüßer, Lois Läußer, foil-
niss Fäuliß, saire Säure;

mind se: Zse Zäuner;

mind ae: raebor Krüßer, raeho wäßer;

mind e: bēm blümen, trēm Trümen;

mind o: versömmes wäßer, sömmes wäßer;

mind ~~o~~ esömmes wäßer;

mind oe: swömmes wäßer,

mind u: dümmelge Dümmelge;

mind au: saul Säule,

mind ui: brui blümen, bluis blümen (= lüftig
Dümmelge);

mind äe: bläe blümen,

Hi. ai in foybruktan vilba

mind äe: Käser Käiser, mäes Mäi, bäes Bäi,
wäes Wäi, läch Läch;

mind äe: häed Häi, häed Häi, säets Sait, säets Sait,
läch Läch, läch Läch, wäes Wäi;

mind ö: rö^u Kriin, zö^uno Zriin (Kriin),

B bleibt b: band, blatt, bal Lull, bisr, laob, weib, tsib,
troibs, stab, lob, bril, grab, diob, Halb;

mind t p: pirotegott basita diu Gott!, rapps Kribn,
drapp Trub, aëpno fudburun, marys Mumberg
(Ostmann);

mind f: sroufs Tjmanbn, salfoe Tälbn (salvia);

mind m: s wälme Tjmanbn;

krut dreyu: gruoos nufnu; gest yult

fällt ä: gäol yult, im binun, geö yabun, noö fribun,
buo dübun, äö fubfnu, nä finub, nä funub,
ärwerk Abunny, bomö Lumber,

C fällt ä: acis - accis.

Ch bleibt h: bah, dah, doh, loh, bruchs, nexhs,
dush, fluch, krahö, lahs, brichto, richto, gichto;

mind n: bihs Luffn, fihs fuffn, nichs nufft, oks
Ois, stark Nony, wore Aluif, dahs Duffo,
fentol Fufful (anethum foeniculum), wikse Wuffn;
flehö fuffu, luk's Luffo, buk's Luffo;

mind g: zigöre Cifonin, juzgo janzan, aösgo
uffan;

mind b: snittlaob Tjmittlunf;

fällt ä: büstab Lufforbn, höteffel kufflöffel, wäs
Wuffo, äs Ouffn, it nuff, glei gluff, oödle
undullif, naö fuff, föro fuffn, wölor
wuffan, mi nuff, sē fuff, i uff, di diuff, wistlo
wuffan, wore Aluif, lieble linblif, fröile fufflif,
höbörög kuffbrög (Ostmann), et wölo kuffan, siarte
fufflif;

D bleibt d: dorff, duft, durst, deerr, dis, dās, dēs, ond,
findo, gestet, gold, hold, pferd, wald;

wind g: oēsiglo fusiadulu;

wind t: hēmmot hūnd, gestt Gold, hēst hūnd, und

hūndu, gegot Gūnd, Abot Abund, Hurte ^{die} hūndu,
dugt ^{die} hūndu, ^{die} hūndu, ^{die} hūndu;

wind z: Zrēsteh Diruffry;

kont fuzi: pfēndtē ffūndiu, inēndtē Mūndiu,
srand hūndiu;

fällt ind: maō Mund, wārrs gūndu, nāmpfl
hūndu, grombier Gūndli nūnd = Kartoffel;

F bleibt f: fass, fels, fōst fūst, fis, gift, gaffo,
aff, troffo, uf ruf, heft, wolf, griff,

wind pf: pflegt flūnd, nāmpf hūnd, sarpf
hūnd, hūndu hūndu, sēmpf hūnd;

wind ningaffobu: wērfz g Muffen, ~~trēfz g fūndu~~;

fällt ind: dāst dūst;

wind ff: sāffo fūnd, stūfforwiss hūndu;

ff wind f: wāfō mīd wēffmīnd, wāfō wēff.

G bleibt g: gott, glas, guss, gast, garn, geigo, wisgo,
glid, gust, geiz, wāgo, sorg, morgo, tag

wind h: ekto fūnd, kaer gūnd, wech wūnd, wēch
wūnd, stēnk hūndu, hēnk fūndu, folkle folylig

wind t: hēfot hūndu,

wind η: wāner Māgnar, reñyo ragnar, āynes āgnar,
mānes Māgnar;

Vint fingu: gēpass fōst, ~~gēst fōst~~ gēpar fōst, #
~~grēto~~ grēto ind grizlo nizar, gēmehō
fūratu (Ozentill fōru), gwer mō mēnūnu,
ilgo Liliu, gsaft fōst, gētillo stillu (als verbum), tresēgo fōst;
föllt uny: mā uny, māst unyft, glā ffluyru, leit
lingt, bestbisher Gubaltbügn, mān
unynru, bräht gubnust, gsaet gsaft, zēste
Zaisig, zoxi Zainig;

H bleibt h: hust, holz, hals, hirs, hiē, hās, hof,
hönd, hand, hurēto, hemmōt, haero fōru;

föllt uny: kollrabo kōflraba, drāer drāru, mae mōst,
Zaeō Zafu, wārot, krankot, gwōnot,
Zultro, gghōēssō ggnōēssō, raus fōru,
naus fōru, nā fōru, nāuf fōru, Zuo
Zisf, ondrēngō hūndar fōru (Dutnūnu),
Vint fingu: hārdēpft fūdrēpft (Kerntoffel).

K bleibt k: kend, krōes, koh, kīl, kē kīn, kranz, kuos,
bek, hek, dekl, ē enkl, druh, bakō Lōkru;

wind g: nāgele Malt, gutō Rūffu;

wind h: kalte Koll, bapō bōkru;

wind f: wāsteh Mārtung;

wind x: gaxō zōkru;

fällt aus: kuku kukuk, vitor Vittow, dommene do-
minikus, verã Hunviter;

mind beizspyt: ekwid Hydring;

L bleibt l: land, lust, licht, vil pinl, luft, ~~leit~~ leib,
list List, list list, gat gall, fall, wall, hâl;

Uwind U: holls John;

fällt in d: witt willst, wett wolta, sott jolta, häor
Kallaw, kême kimmel (Kigella);

Uwind l: êlo fln, vól will, fêst fall, f hâto jollaw,
bilafengo Lillifingaw (Orfingaw), hest fall,
borzâe fonzallaw;

M bleibt m: mër Mnaw, must, märkt Markt, ments;
mozt, maul, bôm Lûm, òm inn, drumm
vrumm, selm, wurm, sturm, arm;

mind n: durn Hunn, kônst Kônst;

mind mm: kêm mot hand, kêm mot kamin,
nēmms unsmm, semmrengo Lignaringaw,
boms Lumb, nōms nāmum;

mm mind m: jōm ~~re~~ jōm, kāmor kāmor;

m mind beizspyt: fâsrmō fâsrmō, kettorn dâll;

m fällt aus: baōwoll Lûmwill,

N bleibt n: nâs, nuss, narr, nulls Null, nacht, naot
Noff, doon donu, fends, brengo, bends, nôe
min;

wind m: kampf hauf, kampf grundvoll, zompft
zunft, bemsel fupel; mesmär wafman;

wind n: wäner Maguan, agnes Agnat; māgōs Maguab;
lējioro linianan, lējior Linuul; māppet
Maguati; ^{amnidō}

frut fuzū: nast Ost, ~~amjadō~~ ^{amjadō} nimm Jadan;
nn wind n: zēnobr Zinoban; grāns Granan.

fält and: gulde Guldau, biser Linnu, sēgos Busu,
bahr Luitau, mā Mru u. miru, fille Füllau,
sē kin, kē kin, zē Zin und Zifun, gae
grōs Grub, drōst dnuft, mōē miru, dē
zin, dē zin; eis inb, ^{infrūm} eis inb (Adjectiv),
rēgo Ragnu, bā Lofu, laō Lofu, greō grūm,
frēf fūf, zēōē zofu, ābot Aband, ā nu,
baste Babstian, flōre Flouian, vesō Gnuwofu,
käter Kalfriinn, maō Mond, drusot Lōfand,
gegot Gugnand, dūgot Fugnand, jugot Fugnand,
kēllor, kēllorē die fupmumumum: die kullman, die
kullman in, azissē Muziffi;

Pbluht p: putt, pēst, rapp Rappn, petar, psin, kapps, ripp,
klipps, spotts, trepps, deppich, kuppel, dappo,
kripp;

wind b: bass fup, bass zassu, bār grān, brāht fūnft,
bēsh fuf, bēmsel fupel, biētol fiftol, burol
fulgan, budl fudal, belz faly, buzō zūfau,
billō fillau, dutif dulibā Fulya, pō bost fōst
bossō fōst, drombēto Inmynatn, babeir fuzimē,
bol ~~in~~ ⁱⁿ fōln, bapēt fābst, balāst fāllst, ba-
bagae fuzuzni, salbetor fūlzatn, bērlō fūln;

wind: g: gömpo zungnu,

wind f: wäfo Wagger,

wind baigspyt: Kämpol Krau, sēmpo gusimb, spennowepzē

fällt aus: setēbr Doptmuban, weofz Waffer, bätist Dazliff
~~trese~~ tresego Imbz (bromus arvensis);

R bleibt r: rē, rāch Krauf, rēndo diu Kindu, reis, rēn, rāob,
ess, dear, bērg, dorf, ~~er~~ tōrr, mēr, brei, reht;

rr-wind r: haerle huanu = fannu;

wind l: burol fubnu, zōndl zūndu, balbisaror Lurbian

wind w: was ~~das~~ Rospu;

wind baigspyt: droō dōnu, drbēi dabai, drfisar drfūw,
Krāmillo hamiillu;

fällt aus: hist hirtu, ē wēt Djanut, hēz hūnz, wōst

Wort, smēz Djanuz, kēno kōnu, kōn kōnu

wēt Wort, dōn dōnu, stēno kōnu, kōn

hōnu, hēst hrad u. hānu, gēsto gūsta,

dust dūst, stuskot Stūstent, gēt gūnt,

fiet fūst und fūst, gāto gūntu, gātner

gāntu, mās Marpf, hīs hūpf, bāt bant,

mēz Mānz, ôbotō Tabat, wūst Wūst, ~~er~~

ēz frz, hātē hirtu, stūz Mūnz (Luf) mōst

wingnu, fēond fānu, mātōro mēntam =

fif abmūfū, zāt zant, wātō wāntu, kūz

Kūz, dāulo bāduānu (Māllid fānu), mātē

Māntu, būst Lūpfu, wār Mānz, kēz

hūnz, fett fūnt, gēstek gūstū, wūst wūnt

āest wūst, dōnno dōntu, nō mūn, dōbo

dnobu, dūso dūstū, dēno dūntu,

mādar Māntu, mēsengo Mūpfingnu (Ort bānu),

ē wār fūnz, wūz Mūnz;

S bleibt s: sând, salz, ~~speck~~, sô, sûht, sîb, ~~spît~~, sêⁱⁿ,
 sâel, ^{hül} sât^{hül} frut, sak, sâel^{hül} traln, saft, bâs^{hül} lûp,
 dês^{hül} dês^{hül} und^{hül} dîns, sô, grâs, wâs, hâs, fâss, trass;
 lêsso^{hül} lûp, bêsso^{hül} dîns^{hül}, bënso^{hül} dîns^{hül}, silbr, ~~trass~~ hous;

mind s: gēpar ~~gēpaz~~, speck, spîl, ~~sur~~ ~~hül~~ ~~hül~~, sîz,
~~hül~~ ~~hül~~, ~~hül~~ ~~hül~~, dîst, bist^{hül} bist, stîl, ist
 ist, fîst^{hül} dîns^{hül}, obst, ~~stet~~ ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~,
 bîst^{hül} dîns^{hül}, hâsto^{hül} dîns^{hül}, statt^{hül} dîns^{hül}, stund
 hînd, bet^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~;

ss = s: mesur^{hül} Maß^{hül} ~~hül~~;

ss mind z: sur^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, flöz^{hül} flöz;

s mind z: zellor^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~;

s mind s: ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~;

ss bleibt ss: gflisso^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, grisso^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, gloss^{hül}, bloss^{hül}
 bloss^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, vengosso^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, riss;

s mind t: blâtr^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~;

füllt u b: seill und sealbar selbst;

T bleibt t: tåg, tât, ~~taod~~ ~~hül~~, trîb, gott, bott, motto, brâto,
 sott^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, bitto, ritt, kitt, ist, quot, fällt, trank;

mind d: âder^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dao^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dâg^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, stat^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dîr^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~,
 hîr^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dâ^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~, ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~,
 dâl^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, daod^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, das^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, doift^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~,
 doll^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dugst^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dops^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~ und dapps^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~;
 draht^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, daot^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~, dom^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~ bak^{hül} ~~hül~~ ~~hül~~;

mind p: ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~ ~~hül~~;

twind tt: vatter Water;

tt wind t: muſter Muttan, fuſtor Fuſtan;

tt wind z: raz Raffn, ſiram ſittan;

t kout jingū: biſt Lünſſn, draaſt droſſn, locht dūſſn
vertwēns wunnōjūn, Kānto kün;

t fällt ūnō: jez ind jezo jūzt, prēdik frūdiſt, fānōt
Fūſtūſt, dōnns dōnntan, fīrns fūnſtan
ōſlōn ſufflitt;

V fuſt mir f,

wind biigſt: verhizt uſiſt, verlōgs uſlōgn,

verhānks uſhōnſtan, verſezō uſſezn,

verſparō uſſarūn.

W blibt w: wald, wēnd, ^{wind} wā, work, wālb, werg, wūd
wānd, wurf, wurm, wān wūſn, wihſe Wiſſn

wind biigſt: aktōwar Aktūw;

wind h: hōins hōinūn;

wind m: mir mir, mā mō;

wind b: kirbe kīnſtanif, ēbik nūſig, lēbo dōn;

fällt ūnō: zībl zūwīnbl;

X wind kē: akēt Aēt;

Z blibt z: zug, ze zūg jūng, zoegō zūgn, zōn zōn,
z zāl, zoll, zwoig zūng, zwērg, ſtuzō,
burō, barō, kar, fraz, ſar, tarō, friz, fran

wind v: verlompt zandlungt, verroesso zanniffaw,
verferzt zanzigt;

wind x: mexor Muzgan;

wind zuzuzigt: mön zäbot unuzaw ~~Aband~~, ~~weofezg~~
Muzen, treofezg Trözad.

II. Formen. Vinfa Blatt 23.

1. Declination der Substantive.

In Plural fällt die fudung e weg: ^{die Diefen} äaf, diob die die ba,
här, jär, beozg, etrik, hönd, ~~han~~ hend, etäll, wend
Müdn,

die fudung e wind o: biölo die Lüblin, mädlö die Müdzau,
biötlö die Lüflin;

die fudung e wind or: bäen or die Lünn, gebästor, döpor
dinga, etihar (auf etuk) Rük, kemstor die minn,

die fudung en wind r: rapps, aögs, knabo,
affö, däflö, etisslö, sihlö, spendlö die indeln,
nädlo die indeln,

die fudung en wind ~~mo~~ ^{mo}: pfannorö pfannu, pfeiforö
pfifau, biötorö die Lüflin, etuborö die band,

die fudung en wind or: better die Lünn, hēmmoder
gundau, ~~hemmator~~ die minn.

Föllun in dnu Mafazess & vdu no nu, z. L. Näsönmußpfa,
 & mäozs, weks dnu Matun, affs, Nits, gräfs, Nerrö,
 ürs, Kettms, läcters, pfannens, feilens, Zägens,
 dnu Zungun, trommens, nähberrns dnu Nöfberuinnu,
 fröedons, millerns.

finign Mütun usunn in dnu Mafazess hiun fudung
 nu, z. L. ross, säf, his, disb, här, jär, hönd,
 bärg, lrit dnu Lütun, pfond, strik, kist dnu
 hirtun u. dnu hütun, händ, Zä.

Declination des Substantiv in Anbindung mit dnu

Artikel und dnu Adjectiv:

dr graose böm	dē nuū ūr	's gust feold
— — — —	(dr nuis ūr)	— — — —
m graoso böm	dr nuis ūr	'm gusto feold
do graoso böm	dē nuū ūr	's gust feold
dē graose bēm	dē nuie ūrs	dē guste feoldor
(dr graoso bēm)	(dr nuis ūrs)	(dr gusto feoldor)
do graoso bēm	do nuis ūrs	dō gusto feoldor
dē graose bēm	dē nuie ūrs	dē guste feoldor

s bräver vätter	s fromē mustor	s bæs weib
ms brävo vätter	ms froms mustor	ms bæso weib
m brävo vätter	s fromē mustor	s bæso weib
brävē vätter	fromē mīstors	bæsē weibor
(bräver vätter)	(fromer mīstors)	(bæser weibor)
brävo vätter	froms mīstors	bæso weibor
brävē vätter.	fromē mīstors.	bæsē weibor.

Prigunung des Adjectiv: haō fōf, haēor, am haēsto; sē
 fūr, sēnor, am sēn sēsto; spāt fāt, spātr, am
 spātsto; grōs groß, graēsor, am graēsto; hēt fank,
 hētor, am hētsto; vël vinl, maē, am maēsto;
 raōt wōf, raētor, am raētaeto; nuū unū, nuīor,
 am nuīsto; vōl wōl, vēlor, am vēlsto.

2. Conjugation des Verbum.

Die meisten verba unndu stalt im Jungerfalt unndu
 im fāfāt gebuēt; abau unnd die Ladingung fōr
 (kōnditionāl) unnd unū gūt unnd unnd unnd,
 wēf unnd unnd unnd unnd unnd unnd unnd,
 wōt (unnd) unnd dāt (fāt) gōf, unnd unnd unnd
 unnd unnd unnd.

Infinitiv.	Präsen des Indikativ.	Konjunktiv.	Konditionāl.	Partizip des Jungerfall.
sōt sein	i bē	i sei	i wār	gōt
haō haben	i haō	i hāb	i hett	ghett
wāro wanden	i wāor	i wāor	i wōt	wāro
kēno können	i kā	i kēn	i kēnt	kēno
dāoff dūf	i dāoff	i dāoff	i dāoff	dāoff
mēgo mögen	i mā	i mēg	i mēnt	mēgo
miōs müssen	i miōs	i miōs	i miōst	miōs
sollō sollen	i soll	i soll	i soll	sollō
wēllo wollen	i will	i wēl	i wētt	wēllo
haēor können	i haēor	i haēor	i wōt unnd dāt	ghaēor
glāfo schlafen	i glāf	i glāf	haēor i dāt glāfo	glāfo
bēno können	i bēn mē	i bēn mē	i wōt (dāt) mē	bēno
bōto binden	i bōt	i bōt	bēno i bōt	bōto
bēnd binden	i bēnd	i bēnd	i bānd	bēnd
brēs hobeln	i brēs	i brēs	i brēs	brēs

Infinitiv.	Präsens ^{and} Judikativ.	Konjunktiv in ^{india} Judikativ	Konditionalis.	Partizip in ^{and} Partik.
brēyo bringon	i brēy	—	i brāht	brāht
dēno dēnan	i dēn	—	i dāht	dēht
jaſso jaſnan	i iſſ	i jēſſ	i āſ	gēſſ
fāro fānan	i fār	—	i fūr	gfāro
fēno fēnan	i fēn	—	i fānt fānd	gfēno
flēhts flēhtan	i flēht	—	i flisht	gflēhts
gēr gēran	i gēr	i gērb	i gār	gēr
gōr gōran	i gār	—	i gār	gārō
gwēno gwēnan	i gwēn	—	i dāt (wutt) gwēno, (wutt) i gwār,	gwōno
hāſſo hāſſan	i hāſſ	—	i hāſſ	ghāſſo
ſēr ſēran	i ſēr	—	i ſāht	gſēr
ſtārbo ſtārban	i ſtārb	—	i dāt (wutt) ſtārbo	gſtārbo
ſtāōſſo ſtāōſſan	i ſtāōſſ	—	i dāt (wutt) ſtāōſſ	gſtāōſſo
lēſſo lēſſan	i lēſſ	i lēſſ	i dāt (wutt) lēſſo	glēſſo
rātō rātōnan	i rāt	—	i dāt (wutt) rātō	grātōt
ſwērō ſwērōnan	i ſwēr	—	i dāt (wutt) ſwērō	gſwērō
nēmno nēmnan	i nēm	i nēm	i nām	gnēmno
ſpēbilo ſpēbilan	i ſpēbil	—	i dāt (wutt) ſpēbilo	gſpēbilt
liobo linban	i liob	—	i dāt (wutt) liobo	gliob
fruirō fruirōnan	i fruir mē	—	i dāt (wutt) mē fruirō	gfrāōrō
ſiſdo ſiſdan	i ſiſd	—	i dāt (wutt) ſiſdo	gſotto
ſaſſo ſaſſan bitan.	i ſaſſ	—	i dāt (wutt) ſaſſo	gſaſſot
grīſſo grīſſan	i grīſſdē	—	i dāt (wutt) dē grīſſo	grīſſt.

sein.

haben.

werden.

Können.

Infinitiv. sē
Präs. des Präsens.
i bē
do biēt
er iēt
mor sēnd
ior sēnd
sē sēnd

hō
i hō
do hāst
er hāt
mor hānd
ior hānd
sē hānd

wārrō
i wār
do wārēt
er wāst
mor wārrot
ior wārrot
sē wārrot

kēnnō
i kā
do hāst
er kā
mor kēnnōt
ior kēnnōt
sē kēnnōt

Konjunktiv.

i sei
do sriēt
er sei
mor seiōt
ior sriēt
sē sriēt

i hāb
do hābēt
er hāb
mor hābōt
ior hābōt
sē hābōt

i wār
do wārēt
er wār
mor mārot
ior wārrot
sē wārrot

i kēnn
do kēnnēt
er kēnn
mor kēnnōt
ior kēnnōt
sē kēnnōt

Konditionalis.

i wār
do wārēt
er wār
mor wārrot
ior wārrot
sē wārrot

i hett
do hettēt
er hett
mor hettōt
ior hettōt
sē hettōt

i wutt
do wuttēt
er wutt
mor wuttōt
ior wuttōt
sē wuttōt

i kēnn
do kēnnēt
er kēnn
mor kēnnōt
ior kēnnōt
sē kēnnōt

Imperativ.

sei
sēnd

hāb
hābōt

werr
werrwerrōt

—
—

Partizip des Particuli.

gsē

ghett

wārrō

kēnnō

dürfen.

mögen.

müssen

lassen.

Infinitiv.

dürffⁿ

mêgo

misso

lro

Präpositiv des Indikativs.

i dürff

i mâ

i muss

i lass

do dürffst

do mâst

do musst

do lâst

er dürff

er mâ

er muss

er lât

mer dürffot

mer mêgot

mer missot

mer lrodt

ier dürffot

ier mêgot

ier missot

ier lrodt

sê dürffot

sê mêgot

sê missot

sê lrodt

Konjunktiv.

i dürff

i mêg

i miss

i lass

do dürffst

do mêgst

do missst

do lassst

er dürff

er mêg

er miss

er lass

mer dürffot

mer mêgot

mer missot

mer lassot

ier dürffot

ier mêgot

ier missot

ier lassot

sê dürffot

sê mêgot

sê missot

sê lassot

Konditionalis.

i dâft

i meht

i missot

i lirst

do dâftst

do mehtst

do missotst

do lirstot

er dâft

er meht

er missot

er lirst

mer dâftot

mer mehtot

mer missotot

mer lirstot

ier dâftot

ier mehtot

ier missotot

ier lirstot

sê dâftot

sê mehtot

sê ~~missotot~~ ^{missotot}

sê lirstot

Imperativ.

dürffⁿ

mêgo

misso

glo

Präpositiv des Imperativs.

thun

Infinitiv.

dōr

Präs. ind. Präsens.

i dus
do durst
er düst
mer dēnd
ir dēnd
sē dēnd

Imperfektiv.

i dārr
do dārrst
er dārr
mer dārrst
ir dārrst
sē dārrst

Conditionalis.

i dāt
do dātst
er dāt
mer dātst
ir dātst
sē dātst

Imperativ.

dus
dōnd

Präs. ind. Imperat.

doō

gehen

gōgrō

i gān
do gāst
er gāt
mer gānst gānd
ir gānst gānd
sē gānd

i gān
do gānst
er gān
mer gānst
ir gānst
sē gānst

i gēn
do gēnst
er gēn
mer gēnst
ir gēnst
sē gēnst

gān
gānd

gāno

stehen

stō

i stānd
do stāst
er stāt
mer stōnd
ir stōnd
sē stōnd

i stānd
do stāndst
er stānd
mer stāndst
ir stāndst
sē stāndst

i stēnd
do stēndst
er stēnd
mer stēndst
ir stēndst
sē stēndst

stānd
stōnd

gstāndo

bleiben.

blībo

i blīb
do blībst
er blībt
mer blībst
ir blībst
sē blībst

i blīb
do blībst
er blīb
mer blībst
ir blībst
sē blībst

i blīb
do blībst
er blīb
mer blībst
ir blībst
sē blībst

blīb
blībst

blībo

3. Pronomen.

Declination der gewöhnlichen Pronomen.

a. Ohne Nachdruck.

1, i	2, do	3, 'r	sē	's
—	—	—	—	—
m'r	d'r	'm	er	'm
mē	dē	er	sē	's
1, m'r	2, 'r	3, sē		
<u>eis</u>	<u>ui</u>	ms		
<u>eis</u>	<u>ui</u>	's		

b. Mit Nachdruck.

1, î	2, dû	3, ärr	sui	ärs
mænar	dænar	sænar	iaro	sænar
mior	dirr	êm	iaro	êm
mî	dî	ên	sui	ärs
1, mior	2, iar	3, sio		
(eior)	(uior)	(ênso)		
eis	ui	ênso		
eis	ui	sio		

Für die Quantis wird fast immer das drittes gebraucht, z.B.
 wärgo mior häst grō (ungewöhnlich) (ungewöhnlich) (nicht in der gewöhnlichen),
 wärgo ui be-n i gētrōft wörro nūntungewöhnlich bin
 in gētrōft worden.

Die Possessivpronomen: mæ, dæ, sæ, eior, uior, iar.

Die Personalpronomen: deor, dio (dwi), dës, d'na.

d'na, d'na = d'na, d'na = d'na;

desrjēnik, ^{danjūnig}disjēnik, dēsjēnik; dr seall, ^{amjallbn}de seall,
 s seall; sō ōenar, ^{nijpōljn}sō ōenē, sō ōes. ^{fūr, dūr, v dūr, wōljn}
 dūr v dūr wōljn, dūr v dūr wōljn" ^{wind} ~~amj~~ in
 Anbrūfjūn mā gubnūft, z. L. dēs hōus mā
 ābrēnt ist (dāt gānē, dāt (wōljn) abgubnūft ist);
 desr mā dīs ūr verlaōrs hātē soll se brēm gūtassō
 amt merldo (danjūnig, dūr (wōljn) dīnā dīn wōljn
 fāt, soll sīs bīn wōljn fāt wōljn wōljn.

Dāt Wōljn mā wind amj fūr "alt" gubnūft,
 z. L. mā-n i bē aofstānds hāt mō sō hōst ghetē
 (alt iſt aofstānd bīn, fāt mō sō gōst); i hō
 dē sō ē d'statt ~~ne~~ nē gō mā-n i bē uf dr brūh
 gstando (iſt fāt dīs fāt in dīa hāt fūnig fāt, alt
 iſt iſt dūr dūr gōst bīn); mā i bē mit mō
 gōttarmā uf dō mārkt gangō hō-n i grād dēs
 hīs gō mā dr fēstōr gōstōr gōssō hāt (alt
 iſt mit mō gōstōr iſt dūr dūr gōstōr gōstōr
 gō bīn, fāt iſt gōstōr dūr hōst gōstōr, wōljn
 dūr fōstōr gōstōr gōstōr fāt.

Fūrgūnd fūr wōrtō: wēs, wās, wēlor, wēlo, wēlas,
 wōljn, wōljn, wōljn; mōrōm wōljn, mōrōm wōljn
 mōfēr wōljn, mā wō, wēnn wōljn, ~~wō~~ wō wōljn?
Wōljn fūr wōrtō: opōr fūr wōljn, nē mōt dūr
 wōljn, mā wōljn, s nīrdōr, s nīrdē, s nīrdōs fūr wōljn
 wōljn, opōs nīrdōs, nīks (iſt nāēz) wōljn?

4. Zahlwörter. Grundzahl. Hāt oē (nīn) wōljn
 iſt gōzēks gubnūft, z. L. oē hēnd, s gōzēks hēnd,

oē (o gozek's) hous iſt âbrēnnt.

vin Zafſlau 2 iud 3 ſubau Guffluſtkāndung: zwoē Krei-
zor, zwus gloks; drsi gulde, drui wribor p.p.

G!

Lei inn ubri gnu Zafſlau vortan unſpind die fudung ē
bri gnuſt, wān ſin vſen Subſtantio gebriucht wanden
vān wān mān dān Glosſpſlag baziſumē will: (oēs,
 zwoē, drui), viorē, ſœfē, ſekſē, ſebōne, ähte, noēnē,
 zēnē, älfē, zwēlfē, dreizēnē, fuſzēnē, zwanzgē,
 fuſzēgē, hōndortē p.p. Auf bei baziſung dān Altarē,
 z. d. äſt iſt aēſt noēnzwanzēgē (nū iſt nūſt 29 Jafnē
 alt); ſui iſt ſāō ähtviorzēgē (ſin iſt ſſou 48 Jafnē alt).
 In Anbindung mit Subſtantiven bleibt die fudung
 wān, z. d. ſœf ē tōnd fūnf hūndē, ſeohēzēg garbo
 fuſzig garban, hōndortāhēzēg buſlo ſindant ſuffzig Lū-
 ſſalu p.p.

Auf bei dān Andungszafſlau bleibt die fudung wān, z. d.
 dā viſt tåg dān winter tag, do zēt gārē die zofutē
 garban, ē zwōrzwanzēhēt viſtl dān zwiſtē und zwiſtē
 zigſtē winter (winter).

Subſtantiu Zafſlau vortan: jedor jūdān, o jetwedor niu
 jūdān, äll allē, älls allē, ette etle allē, oēnoge
 niuigē, vil wil, māē unſē, wēnēg unuigē, noēnor
 hūndē, vilortōē winlūnē, ällortōē allūnē, älfſāh
 allſāh, māēmāl unſē, o ſrēftl niu Lūſſtal,
 o n ähtl niu äftal.

5. Präpositionen.

dür durs, fier fūr, ~~der~~ näh wuf, (ursun wind oft
gê (gagnu) gabwuf, z. B. i bē gē riedlängs gāns (iuf
bin wuf kindlingu gāngnu), vō wu, zuō zu,
ā nu, ē in, hēnter fūter, nābo unban, wār wu,
wārgo (uniftant fū datur gabwuf) z. B. wārgo ēm wuf
ifur fūnu), aōne ofun, ām inu, us t' nū, bē bei, nābo
wuf, uff wuf, zwis wiffnu, nāst wufft, z'nāst zu
wufft, it wēt inwuf (wif wuf), zwis z wiffnu,
ānswārg inwuf (wuf), ōne ofun, wuf drō, z. B.
i klā drō sē iuf fū ofun d' nū fū, iuf fū nō nū wuf.

6. Adverbien.

dā da, dott dunt, hiō fūw, hār fūw, ~~hē~~ hē fūw,
wā inu mā wu, dāher d' fūw, nōof fūwuf, rā
fūwuf, ōbo uban, ānto inu, wōno wōnu,
hēnto fūnu, usō wuffnu, ēno inu, dobo d' wuf
& zruk zūwuf, wār wārg ~~z wō wuf~~, rā wuf
wuf, lēnto luf, ūbral ūbrall, dēnn dnu,
wēnn wūw, glōi gluf, fūgluf, nā wūw, selle
b' wuf, z. B. dēs ist it selle d' wuf ist wuf so b' wuf
(unwuf wuf, wuf wuf); hēt fūter, gēstē inu gēstē
wuf, mān wuf, āll wēil fūto, inu,
mā wuf (wuf wuf d' wuf wuf ist bei d' wuf wuf
wuf wuf), sātto fūtan, bē nā b' wuf, jā ja,
nā wuf, itt inu itto wuf, wārgo wuf, wārgo
wuf, l' inu, z. B. s' ist wārgo wuf wuf ist bei d' wuf

wasen! ja wärte (ninn Lusthelligung: ja wasenlich! ja
früile frunlich, gērn gam, & wärte frunlich,
näht gasteu Abend, ibr mērn ubermungun.

7. Conjunctionen.

ōnd und, aō ainf, zudeēm zūdem, endlo nudlich,
sust frust, dāher dāher, welswārg duf, dinnof, dess=
wārgs und wārgdērn dufungun, dufstalt, dārōm und
drom dromun, fōkhe folglich, nāher wāffun, Zaest
zūerst, aest nuff, zlezt zūlezt, wofērn wofun,
aē rfn, nāhdērn wāffun,

8. Empfindungswörter.

ō! stalt. uf, uî ni, o jegortē stalt: o was! lāder
bridun! - Gnuwfulich Anbērnun dū Gufstō: o jēs!
o jēsle! dēs wār aō! ass gottbarm! ass dē gott
pist! dāp dū gott bafūn! (als Wauwunf). ass dū dr
dāndr holl! dēs wār aō! o grātōch's zuig! (ninn
firtelns Zing, ninn firteln dūf).

9. Die Vor- oder Taufnamen,

wālfen wuffallend von dūm Gnuwstfērn dūf ubermungun.

angr āgnēs Agunē, Endres Andunē, ādōm Adunē,
brōsō Ambrosiunē, bāstē Bāstirunē, blāsē Blāfirunē,
bānofaze Louwofziunē, bāonhad Anwufunē,

bättle Lauffolmünd, dänise Douifin, dämäne und
kuss dominikus, krisoste Grifostomus, vêfo Guu
nfr, fidelê fidel, flârê Florian, fränzel Frunzib
fränzêf Frunz Jofuf, gallê Gallus, jêrg Gwong, känn
jêrg Jofru Gwong, kännns und kännns Jofant,
ekwid Gudwig, sêffs Jofuf, seff und sepp Jofuf,
nâze Jgnaz, kättr Kaffanin, kênigând Künigin
klârê Klara, luzei Luzin, lukos Lukas, lânhad
Louifand, lisôbet flipibuf, marks Markus, mihl
Mäjarl, margret Margeruff, mâreôn Marien An
ammei An Maria, maç mârps Margus, matth
Mittfin und Mittfin, niklâs Nikolân, paôle Paul
petr Peter, karps Polifanz, pânkrâzê Frutnabin
nâmald Rinnuld, rêmând Rinnund, rôsal Rofel
regê Rugin, rosê Rofin, rosô Rofa, sâmms
Simon, stâoffo Stefan, sabêi sabêi Sabiin, dônê
Anton, timotê Timoffus, usê Ulrich, verân und
vrânik Anouit, valltê Valutin, vittor Vittor,
wändl Wundelnund.

lyniligheit, dänkbarkhet dantbarheit;
lein und hen = le. kändle kindlein, vög vögole
Wögnlein, rädle Rädlein, blimle Blim
lein, swesterle Schwesterlein, mädle
Mädlein, wirnle Wirtlein, käsnle
Kösnlein, leit lible Leiblein (Wirt);

el = l : ärgl Örgel, êst ffehl, droksl Druffel, amsl
Amffel, ÿeffl Yeffel, buhl Bül;

ling = lēn : frislēn Frislēn, jârlēn Jârlēn, sezlēn
Sizlēn, strâflēn Strâflēn;

thum = domm : ägrdomm Ägrdomm, bszdomm Bsz-
domm, kristdomm Kristdomm.

schaft = safft : burgersafft Burgersafft, grâfsafft
Grâfsafft, köntsafft Köntsafft, bärersafft
Bärersafft, — Finje uim Blatt 16, die Declination!